

№ 7/1937.

STORA UTSKOTTETS betänkande № 7/1937
i anledning av landskapsnämndens framställ-
ning till Ålands landsting med förslag till
landskapslag om ändring av 41-55 §§ i
landskapslagen angående byggande och un-
derhåll av vägar på landet i landskapet
Åland, given den 16 juni 1924.

Landstinget, som tidigare fått i ärendet emottaga stora utskottets
betänkande № 3/1937 men ej oförändrat godkänt detsamma, har för dens skull
återremitterat ärendet till förnyad behandling av stora utskottet.

Utskottet omfattar numera landstingsmannen Johannes Holmbergs inför
landstinget framställda förslag till ändrad lydelse av 49 §, sådant
detta lagrum haft motsvarande innehåll i landskapsnämndens framställ-
ning och lagutskottets betänkande № 8/1937, och har med anledning därav
företagit erforderlig omparagrafering av efterföljande lagrum.

Stora utskottet får med hänsyn härtill värdsamt föreslå,

att landstinget måtte antaga nedanstående

förslag till

" L a n d s k a p s l a g

om ändring av §§ 41-55 i landskapslagen angående byggande och underhåll
av vägar på landet i landskapet Åland, given den 16 juni 1924.

Kap. IV.

Om byggande och underhåll av bygdevägar.

§ 41.

För byggandet av nya och underhållet av redan förefintliga bygdevä-
gar skall varje kommun i landskapet utgöra ett distrikt. Inom ett dist-
rikt behövlige bygdevägar skola byggas och underhållas av detsamma. Ut-
gör en bygdeväg förbindelseväg mellan eller genomfartsväg för flere
distrikt, skola dessa distrikt deltaga i byggandet och underhållet av
detsamma enligt fördelningsgrund, som, efter det förslag härom inhäm-
tats av respektive distrikt, fastställas av landskapsnämnden.

§ 42.

För verkställande av vägbyggnad och vägunderhåll skola kommunalfull-
mäktige i varje distrikt för tre år i sänder utse en av 5 ledamöter
bestående vägstyrelse så sammansatt, att om möjligt distriktets olika

delar bliwa företrädde. Styrelsen bör för samma tid tillsätta nödigt antal tillsyningsmän, dock ej flere än en för varje inom distriktet be-
fintlig bygdeväg.

Vägstyrelsen utser inom sig ordförande, viceordförande och kassör och sammankallas första gången av ordföranden i kommunalfullmäktige.

Fördelar sig bygdeväg på två eller flere distrikt, skall inom varje distrikt befintlig vägsträcka betraktas som en särskild bygdeväg.

Över förvaltningen av influtna vägmedel skall vägstyrelsen avge redovisning till kommunalfullmäktige. Därom gälle vad om kommunalnämndens räkenskaper och redovisning är stadgat.

§ 43.

Önska två eller flere medlemmar i ett distrikt få bygdeväg påbjuden till byggande, ansöke därom hos distriktets vägstyrelse, som jämte eget yttrande genast överstyr ansökningsen till kommunalfullmäktige. Sådan ansökan skall innehålla uppgift a) om den av sökandena som lämplig ansedda sträckningen av vägen, såvitt möjligt angiven å karta i skala 1/4000, b) därom, över vilka jordägares mark den komme att gå, c) ö-
ver lämpliga platser för vägbyggnadsämnen, d) vilka distrikt, medlem-
mar, lägenheter, rörelser och inrättningar, som komme att ha direkt eller indirekt gagn av den blivande vägen, samt e) därom, huruvida be-
rörda jordägare äro villiga att antingen utan ersättning eller emot skälig dylik upplåta den för ändamålet behöfliga marken ävensom f) med huru stor andel under pñkt d) nämnda intressenter förbinda sig att deltaga i vägbyggnaden.

Ansökan skall, åtföljd av vägstyrelsens yttrande och kommunalfull-
mäktiges i ärendet avgivna utlåtande, inom sex veckor från det ären-
det till fullmäktige inkommit insändas till landskapsnämnden, som, där
ärendet berör jämväl annat vägdistrikt, bör inhämta utlåtande även av
dettas vägstyrelse och kommunalfullmäktige.

§ 44.

Anser landskapsnämnden behov av vägen föreligga och kan densamma bliwa till sådant allmänt gagn som med bygdeväg avses, skall vägen ge-
nom landskapsnämndens försorg å marken utstakas och kartläggas och kost-
naderna för dess byggande beräknas samt, om flera distrikt ha gagn
av densamma eller om den sträcker sig genom flera, förslag av land-
skapsnämnden uppgöras om, huru kostnaderna skola fördelas dem emellan.

Därefter, och sedan all annan tilläventyrs nödig utredning i ärendet införskaffats, skall detsamma överstyras till det eller de av vägen berörda distrikten för avgivande av utlåtande angående ärendet i hela dess omfattning. Sådant utlåtande bör avgivas inom av landskapsnämnden fastställd tid.

§ 45.

Sedan ärendet sålunda utretts, skall landskapsnämnden, såvida vägande skäl därtill provas föreligga och intressenterna förbundit sig att deltaga i byggandet med tillräcklig andel, påbjuda vägen till byggande samt bestämma dess sträckning, bredd och tekniska utförande samt den tid, inom vilken vägbyggnaden skall vara utförd och den andel av kostnaden, som skall påföras vart och ett av distrikten, om dessa äro flera.

Samma förfarande skall i tillämpliga delar iakttagas i fråga om förändrande av redan förefintlig enskild väg till bygdeväg.

Påbud om byggande eller övertagande av bygdeväg skall genom kommunalfullmäktige delgivas vägstyrelserna i berörda distrikt för omedelbart utseende av behövliga tillsyningsmän och för vidtagande utav andra av beslutet påkallade åtgärder.

§ 46.

Nödiga medel för byggandet och underhållet av bygdevägarna inom ett distrikt skola, till den del kostnaderna icke kunna täckas med landskapsbidrag uttaxeras av distriktets medlemmar enligt vägenhetssystem sålunda, att varje skattskyldig påføres en vägenhet för varje honom åsatt skattöre. Vägenhetens storlek per år bestämmes genom att de beräknade utgifterna divideras med summan av enheterna. De vägmedel, som uttaxeras enligt den sålunda upprättade enhets- och debiteringslängden, skola uppbäras och förvaltas av vägstyrelsen och få icke sammanblandas med kommunens medel.

§ 47.

Byggandet av nya och underhållet av förefintliga bygdevägar skall ombesörjas av vägstyrelsen sålunda, att tillsyningsmännen var och en för sin ^{väg} eller bestämd del därav ombesörja arbetet och ansvara för dess utförande enligt av vägstyrelsen uppgjort program på det sätt, som inom varje distrikt befinnes fördelaktigast, och inom ramen för den av samma styrelse uppgjorda och av kommunalfullmäktige fastställda budgeten för det löpande året.

Underhållet av bygdevägarna i ett distrikt skall tid efter annan och åtminstone vid anmälan om förefintliga brister kontrolleras av ordföranden i vägstyrelsen och länsmännen i distriktet. Avhjälpas ej av synmännen påtalade brister inom två veckor eller annan av dem föreskriven tid, skall detta ske genom åtgärd av länsmännen på distriktets bekostnad.

Finnas ej för dessa åtgärder behövlige medel i distriktets kassa, skall kommunen förskottera beloppet, intill dess nästskeende uppbörd av vägmedel verkställts.

§ 49.

Är distriktsmedlem så bosatt att han icke kan draga påvisbar nytta av förefintliga allmänna vägar inom distriktet eller har han avsevärd enskild väg att underhålla, kan han av landskapsnämnden på ansökan befrias eller beviljas lindring i vägtungan intill dess förhållandena i detta avseende eventuellt förändrats.

§ 50.

De bygdevägar, som finnas i ett distrikt vid denna lags ikraftträdande, skola med avseende å underhållet övertagas av detsamma, så snart de av delägarna blivit försatta i gott skick.

Redan påbörjade vägar skola fullbordas av vederbörande väglag.

§ 51.

Beträffande bygdevägar gälle i tillämpliga delar vad i 2 §, 5 § 1 och 2 mom. samt 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 23 och 26 samt 28 §§ är stadgat.

§ 52.

Landskapsnämnden skall tillsända länsman avskrift av beslut, som angå inom dennes distrikt belägna bygdevägar.

Länsman skall föra förteckning över inom hans distrikt befintliga bygdevägar och över dessas tillsyningsmän samt över bygdevägar rörande utslag med angivande av datum.

§ 53.

Över vägstyrelses beslut anföras besvär hos landshövdingen inom trettio dagar efter delfåendet.

§ 54.

Genom denna lag, som träder i kraft den 1 januari 1929, upphävas §§ 41-55 i lagen av den 16 juni 1924 angående byggande och underhåll av

vägar på landet i landskapet Åland. Landskapsnämnden äge dock befogenhet att, där ortsförhållanden sådant påkalla, på ansökan av kommunalfullmäktige och efter vederbörande väglags hörande, förordna, att bygande och underhåll av bygdevägar i enskild kommun må under en tid av högst fem år, räknat från denna lags ikraftträdande, försiggå i överensstämmelse med därförinnan gällande stadganden."

Mariehamn den 18 november 1937.

På stora utskottets vägnar:

Karl Aug. Helin

H. E. Raunio

Närvarande i utskottet: ordföranden Helin samt medlemmarna Bengtz, Bertell, Blomroos, Enblom, Höglund, Lundqvist, Mattsson, Påvals och Wilén.